

Posudek vedoucího

Název práce: Dezinformační infodemie v České republice v době první vlny koronavirové pandemie

Autorka: Jacqueline Bernasová

Vedoucí: Mgr. Irena Řehořová, Ph.D.

Předložená bakalářská práce se věnuje aktuálnímu a důležitému tématu. V teoretické práci autorka začíná vymezením klíčových konceptů a představuje různé typy iniciativ, jejichž cílem je zamezit šíření a dopadu dezinformací. Následně fenomén dezinformací ukazuje v širších souvislostech, se zaměřením zejména na dezinformace jako součást politiky Sovětského svazu a později Ruské federace. Tento akcent má své opodstatnění, neboť umožňuje nahlížet současnou „nelineární informační válku“, jíž jsou věnovány další kapitoly, v relevantním historickém kontextu. Teoretická část je zpracována přehledně a strukturovaně, drží se však převážně v popisné rovině. Občas navíc autorka sklouzne k příliš zjednodušujícím či nepodloženým tvrzením, jako například *Rozhodlo se /Rusko/ pro zdiskreditování internetu jakožto média obecně* (s. 20); nebo *Rusům se povedlo Clintonovou pošpinit a Američany bez jejich vědomí zmanipulovat ke zvolení Donalda Trumpa jakožto prezidenta Spojených států amerických* (s. 26-27). Podobná tvrzení reprezentují značně zúžený pohled, který ponechává stranou řadu dalších faktorů a souvislostí. V zásadě opomenuta zůstává také skutečnost, že k šíření dezinformací výrazně přispívají i některé platformy, zejména Facebook. Šíření dezinformací nejen umožňují, ale nastavením svých algoritmů jej v zásadě podporují (neboť z něj v jistém ohledu profitují).

Ve druhé části se autorka rozhodla prozkoumat „infodemii“, tedy šíření (dez)informací týkajících se koronaviru na českých internetových platformách. Konkrétním narativům se přitom věnuje spíše okrajově, vychází především z již zpracovaných studií (PSSI, CVVM, Evropské hodnoty, Semantic Visions, Sinofon), sledujících např. návštěvnost vybraných zpravodajských webů, množství a typy příspěvků o koronaviru či postoje české veřejnosti k tématům, které s koronavirem souvisejí. Z hlediska množství prostudovaných zdrojů je tato část zpracována svědomitě a přináší řadu zajímavých poznatků. Za přínosnou považují například pasáže o reakci (případně absenci adekvátní reakce) českých i mezinárodních institucí na rizika vyplývající z infodemie. V tomto ohledu by rovněž bylo možné jít více do hloubky a podrobněji zjišťovat, nakolik jsou přijatá opatření skutečně účinná (jak pokud jde o veřejně deklarované závazky společností jako je Google či FB, tak v případě opatření navrhovaných EK). Slabinou analytické části je také určitá metodologická nevyhraněnost, resp. nedostatečná reflexe vlastního postupu. Chybí detailnější zdůvodnění výběru studií či zformulování konkrétních výzkumných otázek, bez kterých výstupy působí poněkud nahodile.

Pokud jde o formální náležitosti, práce obsahuje všechny povinné části. Autorka korektně uvádí své zdroje a cituje v souladu s normami. Po jazykové stránce mohl být text zpracován pečlivěji. Autorka se nevyhnula některým gramatickým a stylistickým chybám, na některých místech dojem z textu kazí nespisovné výrazy (pomocť čtenářovi, nemůžou bojovat, nabídnul informace, apod.).

Celkově nicméně práci Jacqueline Bernasové hodnotím jako zdařilou. Cíl práce „zmapovat českou internetovou scénu v době první vlny infodemie s ohledem na dezinformace

týkající se koronaviru a výsledky propojit do kontextu problematiky dezinformací, se kterou se, nejen ČR, posledních několik let potýká“ (s. 46) se podle mého názoru podařilo v dostatečné míře naplnit. Jak již bylo řečeno, ve zkoumání vytyčeného tématu by jistě bylo možné jít více do hloubky, práce se drží převážně v deskriptivní rovině. Stejně tak by zejména druhé části prospěl více systematický přístup. Na druhou stranu bych ráda vyzdvihla na poměry BP nadstandardní množství zdrojů (českých i zahraničních), ze kterých autorka při psaní čerpala a její schopnost myšlenky formulovat jasně a přehledně. Oceňuji také odvahu chopit se velmi živého tématu.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení „velmi dobře“.

V Praze dne 4.6.2021

Mgr. Irena Řehořová, PhD.